

Powiatowy Urząd Pracy w Śremie

MONITORING ZAWODÓW DEFICYTOWYCH I NADWYŻKOWYCH W POWIECIE ŚREMSKIM W I PÓŁROCZU 2008 ROKU

Śrem, wrzesień 2008 roku

Spis treści:

1. WSTĘP

- 1.1. Cel opracowania
- 1.2. Podstawa opracowania
- 1.3. Metodologia opracowania

2. ANALIZA BEZROBOCIA WEDŁUG ZAWODÓW (GRUP ZAWODÓW)

- 2.1 Bezrobotni według grup zawodowych
- 2.2 Bezrobotni według rodzaju działalności ostatniego miejsca pracy

3. NAPŁYW BEZROBOTNYCH

- 3.1. Napływ bezrobotnych według zawodów i grup zawodowych

4. ANALIZA OFERT PRACY WEDŁUG ZAWODÓW (GRUP ZAWODOWYCH)

5. ANALIZA ZAWODÓW DEFICYTOWYCH I NADWYŻKOWYCH

6. ZAWODY GENERUJACE DŁUGOTRWALE BEZROBOCIE

7. WNIOSKI

1. WSTĘP

Zgodnie z zapisami ustawy z dnia 20 kwietnia 2004r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (art.8, ust.1 pkt 3 i art.9, ust.1 pkt 9) opracowywanie analiz rynku pracy, w tym prowadzenie monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych jest jednym z zadań samorządu województwa oraz samorządu powiatu w zakresie polityki rynku pracy.

Monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych jest procesem systematycznego obserwowania zjawisk zachodzących na rynku pracy, formułowania ocen, wniosków i krótkotrwałych prognoz niezbędnych do prawidłowego funkcjonowania szkolnictwa oraz kształcenia zawodowego.

Monitoring zawodów ma na celu określenie kierunków i natężenie zmian, jakie zachodzą w strukturze kwalifikacyjno-zawodowej osób bezrobotnych oraz na wyznaczeniu odpowiednich kierunków szkolenia, zwiększając tym samym efektywność organizowanych kursów.

Niniejszy raport stanowi sprawozdanie z monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych w Powiecie Śremskim w I półroczu 2008 roku.

1.1. Cel opracowania

Celem analizy materiału statystycznego przeprowadzonej w opracowaniu jest zidentyfikowanie zawodów, na które istnieje popyt oraz tych, które występują na lokalnym rynku pracy nadwyżkowo. Pozwoli to na:

- określenie kierunków i natężenia zmian zachodzących w strukturze zawodowo-kwalifikacyjnej na lokalnym rynku pracy,
- opracowanie bazy informacyjnej dla zbudowania odpowiedniej struktury zawodowo-kwalifikacyjnej na poziomie lokalnym,
- określenie planu szkoleń i przekwalifikowań dla osób bezrobotnych, co pozwoli na zwiększenie efektywności organizowanych kursów zawodowych,
- pomocy powiatowym władzom oświatowym w ustalaniu kierunków, poziomu, struktury i treści kształcenia zawodowego.

1.2. Podstawa opracowania

Podstawowymi źródłami informacji do prowadzenia monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych są:

- ustawa z dnia 20 kwietnia 2004r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (tekst jedn. Dz. U. z 2008r. Nr 69, poz. 415 z późn. zm.) - art.8, ust.1 pkt 3, art. 9, ust. 1 pkt 9,
- Rozporządzenie Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 8 grudnia 2004r. w sprawie klasyfikacji zawodów i specjalności dla potrzeb rynku pracy oraz zakresu jej stosowania (Dz. U. Nr 265, poz. 2644),
- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 24 grudnia 2007r. w sprawie Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD) (Dz. U. Nr 251, poz. 1885),
- Załącznik 3 do sprawozdania MPiPS-01 – „Bezrobotni oraz oferty pracy według zawodów i specjalności za I półrocze 2008 roku”,
- Załącznik 2 do sprawozdania MPiPS-01 – „Bezrobotni według rodzaju działalności ostatniego miejsca pracy oraz oferty pracy. Stan za I półrocze 2008 roku”

oraz zalecenia metodyczne opracowane przez Departament Rynku Pracy określające m.in. zakres oraz terminy sporządzania półrocznych i rocznych raportów powiatowych.

1.3. Metodologia opracowania

W celu prawidłowego zrozumienia zagadnień związanych z „monitoringiem zawodów deficytowych i nadwyżkowych” poniżej przedstawiono podstawowe definicje tej tematyki.

Przez **monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych** należy rozumieć proces systematycznego obserwowania zjawisk zachodzących na rynku pracy dotyczących kształtowania popytu na pracę i podaży zasobów pracy w przekroju terytorialno – zawodowym oraz formułowania na tej podstawie ocen, wniosków i krótkotrwałych prognoz niezbędnych dla prawidłowego funkcjonowania systemów: szkolenia bezrobotnych oraz kształcenia zawodowego.

Przez **zawód deficytowy** należy rozumieć zawód, na który występuje na rynku pracy wyższe zapotrzebowanie niż liczba osób poszukujących pracy w tym zawodzie.

Przez **zawód nadwyżkowy** należy rozumieć zawód, na który występuje na rynku pracy mniejsze zapotrzebowanie niż liczba osób poszukujących pracy w tym zawodzie.

2. ANALIZA BEZROBOCIA WEDŁUG ZAWODÓW (GRUP ZAWODÓW)

2.1. Bezrobotni według grup zawodowych

W Powiatowym Urzędzie Pracy w Śremie w dniu 30 czerwca 2008r. zarejestrowanych było 1153 bezrobotnych. W porównaniu z tym samym okresem 2007r. liczba osób zarejestrowanych zmniejszyła się o 40,48%. Pomimo spadku osób bezrobotnych zarejestrowanych w Urzędzie w dniu 30.06.2008r. w porównaniu z danymi w dniu 30.06.2007r., nastąpił wzrost udziału osób bez zawodu (o 11,8%) oraz spadek (o 11,8%) osób posiadających tytuł lub doświadczenie zawodowe.

Szczegółowe dane zostały ujęte w Tabeli 1.

Tabela 1. Stan bezrobotnych w końcu I półrocza 2007r. i 2008r.

Bezrobotni	Stan w dniu 30.06.2007		Stan w dniu 30.06.2008	
Ogółem	1937	% udział do ogółu	1153	% udział do ogółu
Bez zawodu	290	15,0	309	26,8
Posiadający zawód	1647	85,0	844	73,2

Źródło: Załącznik nr 3 do Sprawozdania MPiPS-01

Struktura bezrobocia według kwalifikacji zawodowych w układzie wielkich grup zawodowych wskazuje na to, że najczęściej zarejestrowanych bezrobotnych należało do czterech grup:

- robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy,
- technicy i inny średni personel,
- pracownicy usług osobistych i sprzedawcy,
- pracownicy przy pracach prostych w handlu i usługach.

Osoby zakwalifikowane do pierwszej grupy posiadają zawody wymagające wiedzy, umiejętności i doświadczenia niezbędnych do uzyskiwania i obróbki surowców, wytwarzania i naprawy towarów oraz budowy, konserwacji i naprawy dróg, konstrukcji i maszyn. Główne zadania wymagają znajomości i zrozumienia charakteru pracy, stosowanych materiałów, maszyn i wytwarzanych produktów. Najliczniej reprezentowane w tej grupie są następujące zawody : ślusarz (35 osób), krawiec (25 osób), szwaczka (23 osoby), pozostali monterzy elektronicy (15 osób), murarz (14 osób).

W drugiej wymienionej grupie znajdują się posiadacze zawodów wymagających wiedzy, umiejętności i doświadczenia niezbędnych do wykonywania głównie prac technicznych i podobnych, związanych z badaniem i stosowaniem naukowych oraz artystycznych koncepcji i metod działania. Osoby należące do tej grupy to przede wszystkim :asystenci ekonomiczni (36 osób), technicy rolnicy (25 osób), technicy mechanicy (10 osób), handlowcy (10 osób), księgowi (9 osób).

Trzecia grupa to przedstawiciele zawodów wymagających wiedzy, umiejętności i doświadczenia niezbędnych do świadczenia usług ochrony, usług osobistych związanych m.in. z podróżą, prowadzeniem gospodarstwa, dostarczaniem żywności, opieką osobistą oraz do sprzedawania oraz demonstrowania towarów w sklepach hurtowych lub detalicznych. Z posiadanych danych wynika, że zdecydowana większość bezrobotnych należących do tej grupy posiada zawód sprzedawcy (93 osoby) oraz kucharza (20 osób).

Pracownicy przy pracach prostych w handlu i usługach to grupa, do której zaliczane są zawody, które wymagają niskich lub podstawowych umiejętności i niewielkiej wiedzy teoretycznej niezbędnych do wykonywania

przeważnie prostych i rutynowych prac, które są wykonywane przy zastosowaniu prostych narzędzi ręcznych i przy ograniczonej własnej inicjatywie i ocenie. W niektórych przypadkach wymagać one mogą pewnego wysiłku fizycznego. Wśród bezrobotnych zarejestrowanych w PUP w Śremie w zawodach należących do grupy pracowników przy pracach prostych dominowały osoby w zawodzie robotnik placowy (33 osoby) oraz sprzątaczką (13 osób).

Analizując bezrobotnych mieszkańców Powiatu Śremskiego zauważyć można, iż wśród 10 zawodów generujących największe bezrobocie w każdym z nich zanotowano spadek osób zarejestrowanych w porównaniu z danymi wg stanu na koniec I półrocza 2007r. Największy spadek nastąpił wśród osób w zawodzie sprzedawca (-138 osób), kucharz (-49 osób), krawiec (-40 osób), technik rolnik (-30 osób), robotnik placowy (-26 osób).

Porównując dane wg stanu na koniec I półrocza 2008r. z danymi w końcu I półrocza 2007r. zauważono wzrost (o 6,5%) osób zarejestrowanych nie posiadających zawodu.

Liczbę osób bezrobotnych przedstawiono w Tabeli 2.

Tabela 2. Liczba zarejestrowanych bezrobotnych wg wybranych zawodów

Tabela 2. Liczba zarejestrowanych bezrobotnych wg wybranych zawodów						
Lp.	Kod zawodu	Nazwa zawodu	Liczba bezrobotnych wg stanu w końcu:		Wzrost/Spadek	
			I półrocza 2007r.	I półrocza 2008r.	w osobach	w %
Ogółem			1937	1153	-784	-40,5
z tego:						
1	000000	bez zawodu	290	309	19	6,5
2	522107	sprzedawca	231	93	-138	-59,8
3	512201	kucharz	69	20	-49	-71,0
4	743304	krawiec	65	25	-40	- 61,5
5	916201	robotnik placowy	59	33	-26	-40,1
6	341902	technik ekonomista	58	36	-22	-38,0
7	321208	technik rolnik	55	25	-30	-54,6
8	743604	szwaczka	48	23	-25	-52,1

9	722204	ślusarz	48	35	-13	-27,1
10	725190	pozostali monterzy elektronicy	36	15	-21	-58,3
11	913207	sprzątaczką	26	13	-13	-50,0

Źródło: Monitoring zawodów dla Powiatu Śremskiego, Tabela: T-I/P 1

W całej populacji bezrobotnych zamieszkujących teren Powiatu Śremskiego w końcu I półrocza 2008r., osoby bezrobotne pozostające bez pracy dłużej niż 12 miesięcy stanowiły 20,2% ogółu. W grupie tej odnotowano najwięcej sprzedawców – 29 osób, kucharzy – 10 osób, techników rolników – 10 osób, robotników placowych – 9 osób, pozostałych monterów elektroników – 7 osób, szwaczki – 7 osób, formierzy odlewników – 7 osób.

Wykaz omówionej powyżej kategorii osób bezrobotnych przedstawia Tabela 3.

Tabela 3. Bezrobotni pozostający bez pracy powyżej 12 miesięcy w końcu I półrocza 2008r.

Lp.	Kod zawodu	Nazwa zawodu	Liczba bezrobotnych wg stanu w końcu I półrocza 2008r.	
			bezrobotni pozostający bez pracy powyżej 12 miesięcy	% udział do bezrobotnych ogółem
Ogółem			233	20,2
z tego:				
1	522107	sprzedawca	29	12,4
2	321208	technik rolnik	10	4,3
3	512201	kucharz	10	4,3
4	916201	robotnik placowy	9	3,9
5	725190	pozostali monterzy elektronicy	7	3,0
6	721102	formierz odlewnik	7	3,0
7	743604	szwaczka	7	3,0
8	913207	sprzątaczką	6	2,57
9	722204	ślusarz	6	2,57
10	743206	asystent ekonomiczny	6	2,57

11	743304	krawiec	5	2,1
12	931301	robotnik budowlany	4	1,7
13	932104	robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym	4	1,7
14	512302	kelner	4	1,7
15	311913	technik technologii odzieży	3	1,2
16	413103	magazynier	3	1,2

Źródło: Monitoring zawodów dla Powiatu Śremskiego, Tabela T-I/P-1

2.2. Bezrobotni według rodzaju działalności ostatniego miejsca pracy

Analiza struktury bezrobotnych według PKD wykazała, że w końcu I półrocza 2008r. w Powiatowym Urzędzie Pracy w Śremie największy odsetek stanowili bezrobotni zatrudnieni wcześniej w branżach:

- przetwórstwo przemysłowe – 29,36%,
- handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, motocykli oraz artykułów użytku osobistego i domowego – 16,57%,
- działalność usługowa, komunalna, społeczna i indywidualna, pozostała – 11,34%.

Struktura ofert pracy, sklasyfikowanych w sekcjach PKD, zgłaszanych przez pracodawców w okresie od stycznia do czerwca br. przedstawia się następująco:

Tabela 4. Struktura bezrobotnych wg rodzaju działalności ostatniego miejsca pracy oraz oferty pracy w I półroczu 2008r.

Sekcja PKD	Bezrobotni zarejestrowani w I półroczu 2008r.	Bezrobotni stan w końcu I półroczu 2008r.	Oferty pracy zgłoszone w I półroczu 2008r.	Oferty pracy stan w końcu I półroczu 2008r.
Rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo	2,5	3,2	4,9	5,1
Rybacktwo	0,0	0,0	0,0	0,0
Górnictwo	0,0	0,1	0,2	1,0
Przetwórstwo przemysłowe	33,5	29,4	27,3	12,4
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, wodę	0,0	0,3	0,0	0,0

Budownictwo	7,4	6,7	9,6	15,5
Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, motocykli oraz artykułów użytku osobistego i domowego	17,7	16,6	13,4	12,4
Hotele i restauracje	2,4	2,8	3,8	5,1
Transport, gospodarka magazynowa i łączność	3,1	2,5	1,3	2,1
Pośrednictwo finansowe	1,7	1,8	2,5	1,0
Obsługa nieruchomości, wynajem i usługi związane z prowadzeniem działalności gospodarczej	4,8	5,1	4,0	2,1
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe ubezpieczenia społeczne i powszechne ubezpieczenie zdrowotne	3,4	5,1	16,8	18,5
Edukacja	2,2	1,8	1,0	1,0
Ochrona zdrowia i pomoc społeczna	3,2	4,0	7,8	20,6
Działalność usługowa komunalna, społeczna i indywidualna, pozostała	11,8	11,3	7,0	1,0
Gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników	0,0	0,0	0,0	0,0
Organizacje i zespoły eksterytorialne	0,0	0,0	0,0	0,0
Działalność nie zidentyfikowana	6,7	9,2	0,0	0,0
Ogółem	100	100	100	100

Źródło: Monitoring zawodów dla Powiatu Śremskiego, Tabela T-1/P-9a

Jak wynika z powyższej tabeli najwięcej ofert pracy w okresie I półrocza 2008 r. zanotowano w branżach:

- przetwórstwo przemysłowe – 27,3% ogółu ofert pracy,
- administracja publiczna i obrona narodowa, obowiązkowe ubezpieczenia społeczne i powszechne ubezpieczenie zdrowotne – 16,8% ogółu ofert pracy,
- handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, motocykli oraz artykułów użytku osobistego i domowego – 13,4% ogółu ofert pracy.

Pomimo zgłaszania ofert pracy w branżach, w których bezrobotni stanowili największy udział, ich ilość była niewystarczająca do zapewnienia pracy wszystkim osobom bezrobotnym. Ponadto osoby posiadające określony

zawód nie zawsze zainteresowane są podjęciem zatrudnienia w branży, w której się wykształciły lub poprzednio pracowały.

3. NAPŁYW BEZROBOTNYCH

3.1. Napływ bezrobotnych według zawodów i grup zawodowych

W okresie od stycznia do czerwca 2008r. w Powiatowym Urzędzie Pracy w Śremie zarejestrowało się 1420 bezrobotnych. W porównaniu z tym samym okresem 2007r. ilość osób rejestrujących się spadła o 11,8%. Największy spadek osób bezrobotnych zanotowano wśród osób w zawodach technik technologii odzieży (69,2%), pozostali monterzy elektronicy (50,0%) robotnik placowy (45,5%) oraz technik handlowiec (40,0%).

Porównując I półrocze 2007r. i 2008r. zauważono, iż nadal największy procentowy udział wśród osób rejestrujących się w Urzędzie stanowią osoby bez zawodu oraz osoby posiadające zawód sprzedawcy.

W analizowanym okresie czasu zaobserwowano wzrost rejestracji osób posiadających zawód ślusarz (13 osób).

Porównanie napływu bezrobotnych w I półroczu 2007r. i 2008r. przedstawia Tabela 5.

Tabela 5. Napływ bezrobotnych w Powiecie Śremskim wg wybranych zawodów

Tabela 6. Napływ bezrobotnych w I półroczu broniennym wg wybranych zawodów						
Lp.	Kod zawodu	Nazwa zawodu	Napływ bezrobotnych		Wzrost/Spadek do I półrocza 2007r.	
			w I półroczu 2007r.	w I półroczu 2008r.	w osobach	w %
Ogółem			1609	1420	-189	-11,8
z tego najwięcej:						
1	000000	bez zawodu	336	437	101	30,0
2	522107	sprzedawca	151	92	-59	-39,1
3	341902	asystent ekonomiczny (technik ekonomista)	84	57	-27	-32,2
4	743304	krawiec	49	33	-16	-32,6
5	916201	robotnik placowy	44	24	-20	-45,5
6	725190	pozostali monterzy elektronicy	42	21	-21	-50,0

7	722204	ślusarz	36	49	13	36,1
8	512201	kucharz	31	22	-9	-29,2
9	743604	szwaczka	28	19	-9	-32,2
10	311913	technik technologii odzieży	26	8	-18	-69,2
11	321208	technik rolnik	26	16	-10	-38,5
12	341501	technik handlowiec	25	15	-10	-40,0

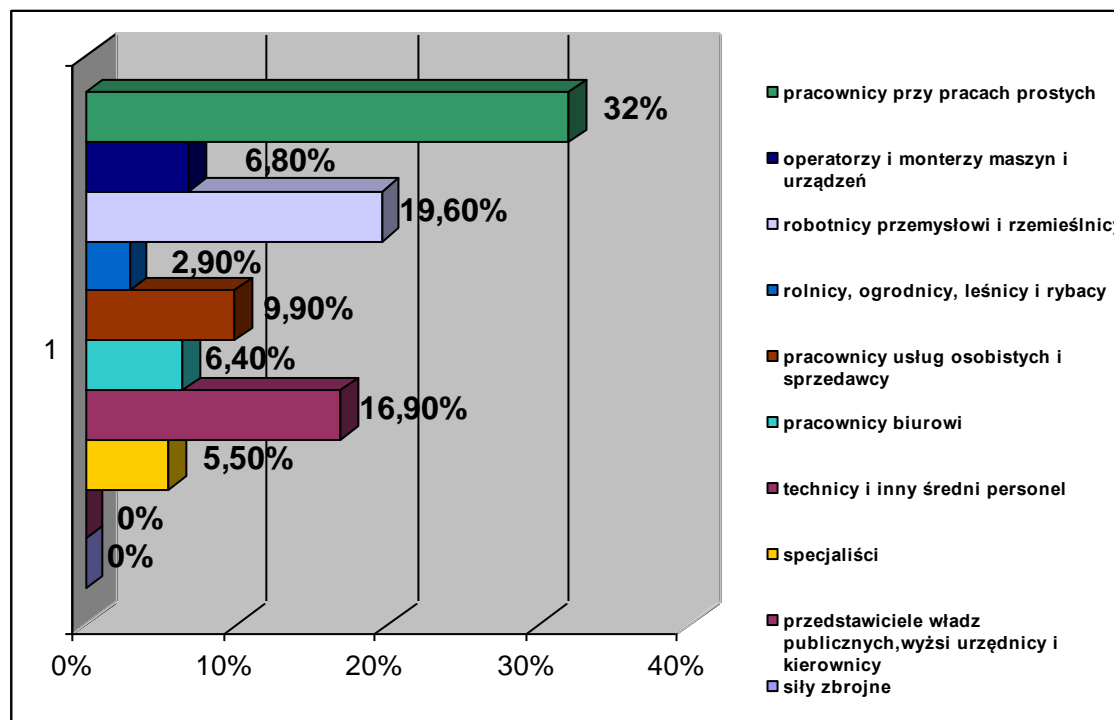
Źródło: Monitoring zawodów dla Powiatu Śremskiego, Tabela T-I/P-2

4. ANALIZA OFERT PRACY WEDŁUG ZAWODÓW (GRUP ZAWODÓW)

Struktura pozyskanych ofert pracy według poszukiwanych kwalifikacji zawodowych wskazuje, że największe zapotrzebowanie pracodawców dotyczy pracowników posiadających kwalifikacje należące do wielkiej grupy:

- pracownicy przy pracach prostych – 32,0%,
- robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy – 19,6%.
- technicy i inny średni personel – 16,9%,

Strukturę ofert pracy wg wielkich grup zawodów zgłoszonych w I półroczu 2008r. przedstawia poniższy wykres.

Powiatowy Urząd Pracy w Śremie w okresie od stycznia do czerwca 2008 roku pozyskał 528 ofert pracy. Najwięcej ofert zgłoszono w zawodach robotnik gospodarczy 14,6% ogółu zgłoszonych ofert pracy. Około 10,6% zgłoszonych ofert gwarantowało zatrudnienie osobom na stanowiskach biurowo-administracyjnych. Należy zwrócić tu uwagę na fakt, iż mimo zgłaszanych ofert w zawodzie sprzedawca czy szwaczka, ich liczba jest stosunkowo niska w porównaniu z ilością osób posiadających wykształcenie w tym zawodzie. Ponadto oferty pracy zakwalifikowane jako robotnik gospodarczy czy robotnik placowy obejmują szerszą grupę zawodów, do wykonywania których nie jest wymagane posiadanie doświadczenia zawodowego lub kwalifikacji. Prace te często polegają na wykonywaniu pracy fizycznej.

Wybrane zawody, na które zgłoszono oferty pracy zostały zobrazowane w Tabeli 6.

Tabela 6. Wybrane oferty pracy wg zawodów zgłoszone w I półroczu 2008r.

Lp.	Kod zawodu	Nazwa zawodu	Oferty pracy	
			zgłoszone w I półroczu 2008r.	udział % do ogółu ofert
Ogółem			528	100
z tego:				
1	914103	robotnik gospodarczy	77	14,6
2	343101	technik administracji	40	7,6
3	346102	opiekun domu pomocy społecznej	25	4,7
4	522107	sprzedawca	23	4,3
4	931301	robotnik budowlany	19	3,6
5.	916201	robotnik placowy	17	3,2
6	419101	technik prac biurowych	16	3,0
7	741104	rzeźnik wędliniarz	16	3,0
8	743604	szwaczka	11	2,1
9	916103	sortowacz surowców wtórnych	11	2,1
10	913207	sprzątaczką	10	1,9

Źródło: Monitoring zawodów dla Powiatu Śremskiego, Tabela T-I/P-3

5. ANALIZA ZAWODÓW DEFICYTOWYCH I NADWYŻKOWYCH

W celu określenia zawodów deficytowych i nadwyżkowych stosowany jest wskaźnik intensywności nadwyżki/deficytu zawodów. Przyjęto, że zawody o wskaźniku mniejszym od 0,9 to zawody nadwyżkowe, zawody o wskaźniku pomiędzy 0,9 a 1,1 to zawody zrównoważone, a zawody charakteryzujące się wskaźnikiem większym od 1,1 to zawody deficytowe.

Wśród analizowanych na terenie Powiatu Śremskiego 312 zawodów elementarnych, 21 cechuje deficyt podaży siły roboczej.

Poszczególne wybrane zawody wraz z charakteryzującą je wartością wskaźnika intensywności deficytu przedstawione zostały w Tabeli 7.

Tabela 7. Wybrane zawody deficytowe w Powiecie Śremskim w I półroczu 2008r.

Lp.	Kod zawodu	Nazwa zawodu	Wysokość wskaźnika intensywności deficytu
1	741104	rzeźnik wędliniarz	16,00
2	914103	robotnik gospodarczy	15,4
3	932104	robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym	9,0
4	343101	technik administracji	8,0
5	931301	robotnik budowlany	4,7
6	512301	bufetowy	4,0
7	341503	przedstawiciel handlowy	3,0
8	621105	ogrodnik- uprawa warzyw polowych	3,0
9	833401	kierowca operator wózków jezdniowych	3,0
10	713601	monter instalacji centralnego ogrzewania i urządzeń sanitarnych	3,0
11	235908	wychowawca w placówkach oświatowych, wychowawczych i opiekuńczych	2,3
12	315202	inspektor bezpieczeństwa i higieny pracy	2,0
13	342204	spedytor	2,0
14	421102	kasjer handlowy	2,0

15	832101	kierowca samochodu osobowego	2,0
16	931203	robotnik drogowy	2,0
17	821103	operator maszyn do obróbki skrawaniem	1,5
18	913203	pokojowa	1,5
19	913303	prasowaczka	1,3
20	931301	technik prac biurowych	1,2
21	828305	monter zestrajacz urządzeń elektronicznych	1,2

Źródło: Monitoring zawodów dla Powiatu Śremskiego, Tabela T-I/P -4

Analiza powyższej tabeli wykazuje, że zawody deficytowe generujące najwyższe wskaźniki deficytu, należą do wielkich grup zawodowych takich jak:

- robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy
- pracownicy przy pracach prostych,
- technicy i inny średni personel.

Spośród analizowanych zawodów deficytowych w 3 z nich zanotowano maksymalną wartość wskaźnika intensywności deficytu. Są to zawody w których średniomiesięczna liczba ofert pracy zgłoszonych w I półroczu 2008r. jest większa od 1,0 przy jednoczesnym braku osób bezrobotnych zarejestrowanych i sklasyfikowanych w tych zawodach. Do zawodów tych zaliczamy:

- opiekun w domu pomocy społecznej,
- ogrodnik szkółkarz,
- sortowacz surowców wtórnych.

Należy tu jednak zaznaczyć, iż zjawisko braku osób zarejestrowanych w powyższych zawodach, wynika z rozbieżności między nazwami zawodów używanych w zgłaszanych ofertach a zawodami posiadanymi przez osoby bezrobotne.

W badanej grupie zawodów elementarnych wyodrębniono 35 zawodów nadwyżkowych tzn. takich, na które istnieje mniejsze zapotrzebowanie na rynku pracy, aniżeli liczba osób poszukujących pracy w danym zawodzie,

z których 15 w znacznym stopniu przyczynia się do generacji zawodów nadwyżkowych na terenie Powiatu Śremskiego.

Zaobserwowano, iż najmniej ofert zgłaszano w zawodach kucharz małej gastronomii, pedagog, elektromonter.

Ponadto pracodawcy coraz częściej wyrażają chęć zatrudnienia pracownika, który jest gotowy do przekwalifikowania się do pracy w danym zawodzie oraz gotowego do dopasowania się do zmieniających się warunków na rynku pracy.

Szczegółowe dane dotyczące charakterystyki zawodów nadwyżkowych mających największy wpływ na poziom bezrobocia w Powiecie Śremskim przedstawiono w Tabeli 8.

Tabela 8. Wybrane zawody nadwyżkowe w Powiecie Śremskim w I półroczu 2008r.

Lp.	Kod zawodu	Nazwa zawodu	Wysokość wskaźnika intensywności nadwyżki
1	512202	kucharz małej gastronomii	0,08
2	244104	pedagog	0,13
3	724201	elektromonter	0,14
4	515902	pracownik ochrony mienia i osób	0,14
5	223903	fizjoterapeuta	0,17
6	311401	technik elektronik	0,17
7	743304	krawiec	0,21
8	932103	pakowacz	0,25
9.	522107	sprzedawca	0,25
10	722304	tokarz	0,27
11	512201	kucharz	0,27
12	742204	stolarz	0,29
13	712301	cieśla	0,33
14	712102	murarz	0,33
15	343201	księgowy	0,33

16	713203	posadzkarz	0,33
17	741103	rozbieracz- wykrawacz	0,33
18	741203	piekarz	0,33
19	514102	fryzjer	0,36
20	514103	kosmetyczka	0,40
21	714104	malarz budowlany	0,44
22	311801	grafik komputerowy	0.50
23	712302	stolarz budowlany	0,50
24	713604	monter instalacji wodnych i kanalizacyjnych	0,50
25	913204	pomoc kuchenna	0,50
26	743604	szwaczka	0,58
27	413103	magazynier	0,64
28	422201	recepjonista	0,67
29	916201	robotnik placowy	0,70
30	743702	tapicer	0,85

Źródło: Monitoring zawodów dla Powiatu Śremskiego, Tabela T-I/P-4

Pojawienie się zawodów nadwyżkowych związane jest z m.in. z małą ilością ofert zgłaszanych do tut. Urzędu w stosunku do zapotrzebowania osób bezrobotnych, ale niejednokrotnie z brakiem kwalifikacji zawodowych lub odpowiednich uprawnień do wykonywania zawodu.

Przeprowadzając analizę zawodów nadwyżkowych zauważono, iż wśród badanych zawodów występują takie, na które w okresie I półrocza 2008r. nie zgłoszono zapotrzebowania na pracę. Do zawodów tych należą:

- technik budownictwa,
- technik technologii odzieży,
- chemik,
- specjalista administracji publicznej,
- technik ekonomista,

- technik rolnik,
- technik żywienia i gospodarstwa domowego,
- handlowiec,
- asystent ekonomiczny,
- ślusarz,
- pozostali monterzy elektronicy.

Występowanie powyższych zawodów związane jest z różnicą w nazewnictwie stanowisk oferowanych przez pracodawcę w stosunku do przyszłego pracownika oraz z wymaganiami co do poziomu wykształcenia potencjalnego kandydata.

6. ZAWODY GENERUJĄCE DŁUGOTRWALE BEZROBOCIE

W Powiecie Śremskim, zgodnie z posiadanymi danymi statystycznymi obejmującymi I półrocze 2008r., zagrożeniem długotrwałego bezrobocia objęte są zawody sklasyfikowane w grupach:

- robotnicy pomocniczy w górnictwie, przemyśle, budownictwie transporcie,
- rolnicy,
- pracownicy obrotu pieniężnego i obsługi klientów,
- specjaliści szkolnictwa.

7. WNIOSKI

W Powiecie Śremskim znaczny spadek liczby bezrobotnych (o 40,48%) w porównaniu ze stanem na dzień 30.06.2007r., przełożył się na spadek w prawie wszystkich grupach zawodowych. Niewielki wzrost pojawił się tylko wśród osób zarejestrowanych nie posiadających zawodu.

Według stanu w końcu I półrocza 2008r. najczęściej zarejestrowanych bezrobotnych należało do grup: robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy, technicy i inny średni personel, pracownicy usług osobistych i sprzedawcy, pracownicy przy pracach prostych w handlu i usługach.

Należy zwrócić uwagę na fakt, że nadal największy procentowy udział wśród osób bezrobotnych rejestrujących się w Urzędzie w omawianym okresie stanowiły osoby bez zawodu i posiadające zawód sprzedawcy.

W okresie od stycznia do czerwca 2008r. najwięcej ofert pracy zgłaszanych do Powiatowego Urzędu Pracy w Śremie, dotyczyło pracowników posiadających kwalifikacje należące do wielkich grup: pracownicy przy pracach prostych, robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy, technicy i inny średni personel. Należy podkreślić fakt, że pomimo zgłaszania przez pracodawców ofert pracy w branżach, w których bezrobotni stanowili największy udział, ich ilość była niewystarczająca do zapewnienia pracy wszystkim osobom bezrobotnym lub osoby posiadające określony zawód nie zawsze są zainteresowane podjęciem zatrudnienia w branży, w której się wykształciły lub poprzednio pracowały.

Ponieważ największe szanse na zatrudnienie mają osoby posiadające kwalifikacje zawodowe, dlatego osoby bezrobotne należy mobilizować do nieustannego kształcenia i zdobywania dodatkowych kwalifikacji i uprawnień w celu zwiększenia ich możliwości na rynku pracy. Należy rozważyć możliwość kształcenia osób (zwłaszcza nie posiadających żadnych kwalifikacji) w zawodach, na które pracodawcy składają zapotrzebowanie.

Analiza zawodów deficytowych i nadwyżkowych przeprowadzona w niniejszym raporcie ma charakter diagnostyczny. Należy zwrócić uwagę na fakt, że na zjawisko zawodów deficytowych i nadwyżkowych na lokalnym rynku pracy mają wpływ rozbieżności między nazwami zawodów używanych w zgłaszanych ofertach pracy, a zawodami posiadanymi przez osoby bezrobotne.

Wyniki monitoringu opisują aktualną sytuację na rynku pracy, ale nie posiadają elementów szczegółowej prognozy, więc dla potrzeb edukacji mogą być niewystarczające.